

Kwartaalbericht

3e kwartaal 2016

Den Haag, oktober 2016

Samenvatting cijfers per 30 september 2016

- Dekkingsgraad (UFR): 99,7%
- Beleidsdekkingsgraad: 99,1%
- Belegd vermogen: € 24,3 miljard
- Rendement 2016 t/m september: 19,8%
- Aantal deelnemers (afgerond): 634.900¹

De dekkingsgraad

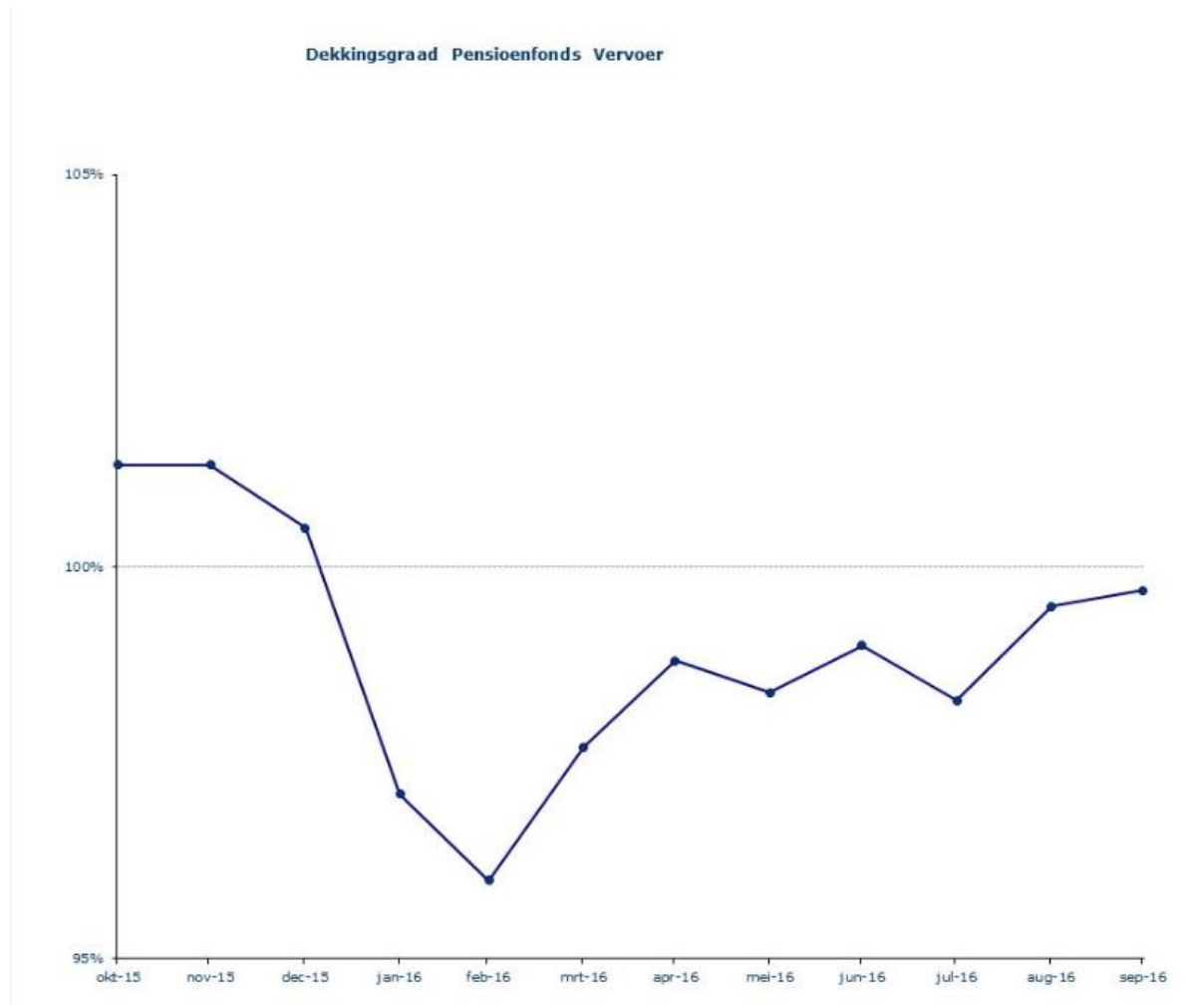
De dekkingsgraad van een pensioenfonds is de verhouding tussen het financiële vermogen en het bedrag aan pensioenen dat tot de laatste nu bekende actieve of gewezen deelnemer of pensioengerechtigde is overleden moet worden uitgekeerd. Hoe hoger deze dekkingsgraad, hoe beter het pensioenfonds er financieel voor staat.

In het derde kwartaal van 2016 is de dekkingsgraad gestegen van 99,0% naar 99,7%. De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de in de afgelopen twaalf maanden gepubliceerde dekkingsgraden) is in het derde kwartaal nog wel iets teruggelopen, van 99,6% naar 99,1%. De beleidsdekkingsgraad van eind september 2016 is daarmee nog steeds lager dan 100%. Dit betekent dat individuele waardeoverdrachten (het overhevelen van pensioenaanspraken die zijn opgebouwd bij een vorig pensioenfonds naar Pensioenfonds Vervoer) voorlopig niet zijn toegestaan. Er kan wel een waardeoverdracht worden aangevraagd, maar deze aanvraag wordt pas in behandeling genomen als de beleidsdekkingsgraad in de toekomst weer boven de 100% ligt.

---

¹ Totaal actieve deelnemers (160.700), gewezen deelnemers (389.400) en uitkeringsgerechtigden (84.800).

Hieronder treft u de ontwikkeling van de dekkingsgraad in een grafiek aan.

Ontwikkeling financiële markten

Ook het derde kwartaal van 2016 heeft zich gekenmerkt door lage maar beweeglijke renteniveaus, een lage economische groei en een lage inflatie. Er zijn vooralsnog geen krachtige signalen die aanleiding geven te verwachten dat hierin spoedig verandering komt.

Na de uitslag van het Brexit referendum op 23 juni van dit jaar verzwakte het Britse Pond ten aanzien van andere belangrijke valuta. De rente voor de belangrijkste euro staatsobligaties daalde scherp na de Brexit. Politieke onzekerheid en twijfels over de effectiviteit van het beleid van de Europese centrale Bank (ECB) heeft vervolgens weer geleid tot een snelle rentestijging.

Amerika is in de ban van de naderende presidentsverkiezing (8 november 2016). Verder wordt zoals gebruikelijk scherp gekeken naar signalen van een mogelijke renteverhoging door de Amerikaanse centrale bank, de FED. De inflatie in Amerika neemt weliswaar toe, maar is nog altijd lager dan de doelstellingen. Verder geven de economische cijfers van de VS nog steeds een gemengd beeld.

Ook met betrekking tot andere grote economieën zijn er nog zorgen. De Chinese centrale bank paste het mechanisme voor het bepalen van de wisselkoers van de Chinese nationale munt, de Yuan aan, waardoor de Yuan ten opzichte van andere valuta in waarde afnam. De huizenmarkt in China raakt weer oververhit, terwijl de Chinese aandelen vooralsnog heel matig presteren. In Japan lijken de maatregelen om de inflatie aan te wakkeren niet aan te slaan ondanks de stevige maatregelen van de Japanse Centrale Bank.

Het derde kwartaal van 2016 heeft in het algemeen positieve rendementsuitkomsten laten zien, met name in de maand juli. De rente is in het eerste deel van het derde kwartaal opnieuw gedaald, waardoor de rendementen op obligaties en op de renteafdekking positief waren. Voor de dekkingsgraad was dat niet goed, want bij een dalende rente stijgt de waarde van de verplichtingen harder dan de waarde van de beleggingen. Dan neemt de dekkingsgraad af. In het tweede deel van het derde kwartaal is de rente, en daarmee ook de dekkingsgraad, echter weer wat opgelopen.

Kerncijfers

	31 dec. 2015	30 juni 2016	30 sept. 2016
Dekkingsgraad	101,0%	99,0%	99,7%
Beschikbaar vermogen ² (x € 1 miljoen)	19.811	21.991	22.896
Rendement (jaar t/m peildatum) ³	-1,5%	15,8%	19,8%
Voorziening pensioenverplichtingen (x € 1 miljoen)	18.786	22.209	22.971

² Het beschikbaar vermogen bestaat uit het belegd vermogen plus/min vorderingen, schulden en overlopende posten. De dekkingsgraad is het beschikbaar vermogen gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen.

³ Inclusief resultaat op afdekking rente- en valutarisico.

	31 dec. 2015	30 juni 2016	30 sept. 2016
Gemiddelde interne rekenrente bij rentetermijn-structuur DNB	1,81%	1,18%	1,09%

Financiële positie Pensioenfonds Vervoer

Eind 2014 is geconstateerd dat Pensioenfonds Vervoer een reservetekort heeft, wat betekent dat de aanwezige buffers lager zijn dan de vereiste buffers. Het bestuur heeft daarom in 2015 een herstelplan opgesteld en bij De Nederlandsche Bank (DNB) ingediend. Uit het herstelplan blijkt dat het pensioenfonds binnen de wettelijke termijnen kan herstellen naar het vereiste vermogen, zonder dat hiervoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Gelet op het feit dat eind 2015 nog steeds sprake is van een reservetekort, heeft het bestuur op 31 maart 2016 een nieuw herstelplan bij DNB ingediend, gebaseerd op de situatie van eind 2015. Uit dit nieuwe herstelplan blijkt dat Pensioenfonds Vervoer, op basis van het vermogen en de verplichtingen per eind 2015 en de veronderstellingen voor de komende jaren, bijvoorbeeld ten aanzien van het verwachte toekomstige rendement, in een periode van circa zeven jaar in staat zou zijn om het reservetekort op te heffen. DNB heeft inmiddels laten weten akkoord te zijn met het ingediende herstelplan.

Door deze ontwikkelingen is het niet waarschijnlijk dat een verhoging van de pensioenuitkeringen of de pensioenaanspraken de komende jaren zal plaatsvinden. Mocht het niet goed gaan met de ontwikkeling van de dekkingsgraad en we een langere tijd te maken krijgen met een tekort, dan moeten we helaas de pensioenen verlagen. Dat doen we pas als alle andere maatregelen niet helpen. We weten op dit moment niet of we de pensioenen in de toekomst wel of niet moeten verlagen. Zoals het er nu naar uitziet is het niet nodig de pensioenen in 2017 te verlagen.

Beleggingsportefeuille

	Beleggingen 30 juni 2016 In mln. €	Beleggingen 30 juni 2016 In %	Beleggingen 30 sept. 2016 In mln. €	Beleggingen 30 sept. 2016 In %
Vastrentende waarden	14.401	61,8	14.949	61,5
Aandelen	6.338	27,2	6.854	28,2
Vastgoed	443	1,9	448	1,8
Infrastructuur	163	0,7	153	0,6
Overige beleggingen, incl. afdekking rente en valutarisico	1.958	8,4	1.919	7,9
Totaal	23.303	100%	24.323	100%

Profiel

Pensioenfonds Vervoer is sinds 1964 het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers in de sectoren beroepsgoederen-, besloten bus- en taxivervoer, het binnenbeurtvaartbedrijf en het kraanverhuurbedrijf. Vanaf 1 januari 2015 worden ook de pensioenregelingen voor de werknemers uit de sector Orsima (Onderhoud en Reiniging in Scheepvaart, Industrie en Milieu en Aanverwante activiteiten) uitgevoerd.

Pensioenfonds Vervoer heeft ruim 8.300 aangesloten werkgevers en circa 160.700 actieve deelnemers (inclusief de arbeidsongeschikte deelnemers). Het belegd vermogen van Pensioenfonds Vervoer bedraagt ruim € 24,3 miljard.

Disclaimer

De cijfers in dit document zijn deels gebaseerd op voorlopige schattingen. De cijfers zijn niet gecontroleerd door de certificerend accountant en actuaris.
